УЧИТЕЉСКИ ФАКУЛТЕТ
УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ

ТЕСТ ИЗ СРПСКОГ ЈЕЗИКА И КЊИЖЕВНОСТИ

јули 2003.

Шифра кандидата: _____

1. Препишите следећу реченицу писаним словима тако да одговара правописним правилима: **1 поен**

САВЕТ БЕЗБЕДНОСТИ УЈЕДИЊЕНИХ НАЦИЈА ЈЕ С ОБЗИРОМ НА НОВО НАСТАЛУ СИТУАЦИЈУ ДОНЕО ИЗХИТРЕНУ И ПОМАЛО НЕОБЈАШЊИВУ ОДЛУКУ О КОСОВУ И МЕТОХИЈИ.

_____

_____

_____

2. Заокружите слово испред назива полемичког научног дела које је допринело победи Вукове реформе: **1 поен**

а) Сказаније о писменех *в) Бој змаја с орлови*

б) Рат за српски језик и правопис *г) Мала српска граматика*

3. Облици *ћерати* и *ђевојка* карактеристични су за: **1 поен**

а) источнохерцеговачки дијалекат в) призренско-тимочки дијалекат

б) шумадијско-војвођански дијалекат

(Заокружите слово испред тачног одговора)

4. Одредите које су гласовне промене извршене у подвученој речи: **1 поен**

Купила је у супермаркету три вреће <u>прашка</u> за веш.

_____

5. Из текста издвојте све африкате: **1 поен**

Док сам тако ишао, извадио сам ону стару ловачку капу из џепа и ставио је на главу. Знао сам да нећу срести никога ко ме познаје, а било је и прилично влажно напољу.

_____

6. Издвојте наставке за грађење компаратива придева: **1 поен**

лепши _____

ређи _____

интересантнији _____

7. Подвуците прелазне глаголе: **1 поен**

доскочити, узети, направити, ући, устати, сести

8. Којим начином творбе су добијени следећи глаголи: **1 поен**

а) *момковати* _____

б) *руководити* _____

9. Којим су суфиксом изведене именице *радништво* **и** *сиромаштво***?** **1 поен**

_____

10. Однос подвучених речи у синтагмама *<u>мрачна</u> ноћ* **и** *<u>мрачна</u> сила* **пример је за:** **1 поен**

а) полисемију в) антонимију

б) хомонимију

(Заокружите слово испред тачног одговора)

11. Како гласи антоним истог корена именице *истина***?** **1 поен**

_____

12. Колико у комуникативној реченици **1 поен**

Тако су пуцали, јурећи у гомили, у стабла дрвећа и ударали ножевима по грању, урлајући при том, у глас, име Марије Терезије, отегнуто и по такту

има предикатских реченица ? _____ .

13. Подвуците главне речи у синтагмама: **1 поен**

путовање авионом, леп као слика, читати добру књигу

14. У примеру *Најео се трешања* **реч у партитивном генитиву је:** **1 поен**

а) неправи објекат в) прилошка одредба

б) прави објекат (Заокружите слово испред тачног одговора)

15. Одредите врсту и функцију зависне реченице у примеру: **1 поен**

Он спаваше, на огњишту, обучен, покривен ћебетом, главом окренутом ка слабом пламену који је лискао дно лонца, објешена о вериге.

а) врста (по значењу): _____

б) функција: _____

16. На која два кључна догађаја је усредсређено *Житије господина Симеона* **Св. Саве, написано у _____ веку?** **1 поен**

_____

_____

17. *Сваћа Месеца и звезде Данице, завада браће, чаша молитвена, рањени соко* **1 поен**

мотиви су песме _____. Песма припада _____ циклусу.

18. *Моја је освета. Ја ћу вратити* **мото је романа** **1 поен**

_____, аутора _____.

19. *Шта ће бити тај нови човек? Рибар? Можда и нешто сасвим друго! Можда ће ићи* **1 поен**

да живи на другој страни! Ми не можемо ништа да знамо о томе шта ће бити са животом једног човека. То може бити једна јединствена ствар: живот који тек почиње. Јединствена.

Ја? Не, ја не бих хтео да се може понова почети. То може бити јединствена ствар... Јединствена...

Овако се завршава дело _____, писца _____ _____. Дело припада књижевном правцу _____.

20. Заокружите ликове који припадају роману *На Дрини ћуприја*, **написаном у _____ веку:** **1 поен**

а) Алилхоџа Мутевелић
б) везир Јусуф
в) Лотика
г) Мехмед-паша Соколовић
д) Харун
ђ) Ћамил
е) поп Никола
ж) Радисав

21. Препознајте из којих су песама наведене строфе и ко су њихови аутори: **1 поен**

Сам, крај мирне воде, у ноћи, ја стојим
Ко потоњи човек - Земљом према мени,
Лежи моја сенка. Ја се ноћас бојим,
Себе, и ја стрепим сам од своје сени.

_____ _____
име аутора назив песме

Лутам, још, витак, са сребрним луком,
расцветане трешње, из заседа, мамим,
али, иза гора, завичај већ слутим,
где ћу смех, под јаблановима самим,
да сахраним.

_____ _____
име аутора назив песме

22. У наведеном стиху препознајте основну стилску фигуру: **1 поен**

Стојте, галије царске! Спутајте крме моћне,

_____

23. Повежите географско-културне средине и дела у којима су описана: **1 поен**

Париз	*Поварета*
Сент-Андреја	*Странац*
Ниш	*На Дрини ћуприја*
далматинска острва	*Глава шећера*
Алжир	*Вечити младожења*
Босна	*Чича Горио*
шумадијско село	*Зона Замфирова*

24. Наведена дела поређајте по редоследу њиховог настанка (бројевима од 1 до 5): **1 поен**

а) *Ревизор* _____
б) *Дон Кихот* _____
в) *Еп о Гилгамешу* _____
г) *Странац* _____
д) *Илијада* _____

25. Одговорите на следеће захтеве: **1 поен**

а) Наведите етапе у развоју драмске радње:

_____

б) Ауторове напомене у заградама, упућене редитељу, глумцу и читаоцу, зову се

_____.

26. Један од најобразованијих људи свога доба, први наш шекспиролог, естетичар, полемичар и велики песник познат по својој теорији укрштаја, _____ _____ (име и презиме)**, у једној од својих најбољих песама, објављеној 1909. год. _____** (назив песме)**, на крају свог животног пута, уједињујући лик Богомајке, цркве Госпе од Спаса и идеалне драге, тражи опроштај за своју љубав према млађој жени и сања о самртном часу у којем ће се десити њихово коначно спајање.** **1 поен**

27. Којим су језиком писали следећи аутори? **1 поен**

Монах Храбар_____

Теодосије _____

Доситеј Обрадовић _____

28. Мотивација је: **1 поен**

а) јединство времена и простора у књижевном делу

б) главни мотив у књижевном делу

в) оправданост за увођење нових мотива или поступака ликова

(Заокружите тачан одговор)

29. На основу следећих исказа препознајте о којим манифестима српске књижевности је реч: **1 поен**

а) Песма мора имати емоције, мора бити јасна и цела лепа. Права лирска песма мора имати фини квалитет емоције, фини квалитет осећајног тона.

_____

_____

(наведите име аутора, назив текста и књижевни правац)

б) "Расно, јасно, просто" у уметности не значи ништа. Ми сада доносимо хипермодерне осећаје, немир, преврат, у речи, у осећању, у мишљењу. Без баналних четворокута и добошарске музике досадашње метрике, дајемо чист облик екстазе.

_____

_____

(наведите име аутора, назив текста и књижевни правац)

30. На основу наведених карактеристика препознајте о којим књижевним правцима је реч: **1 поен**

Почиње као велика побуна против строгих књижевних правила. Прокламује ирационализам и мистичност; насупрот разуму истиче се машта и емоција; наглашава се песничко ја; узори се проналазе у фолклору и егзотичним културама; основни књижевни жанрови су лирска песма и поема.

_____

Настаје у Италији. Одбацују се хришћанске догме претходне епохе, а окреће се човеку и појму личне слободе. Утемељује се на античким вредностима и естетским критеријумима; одликује га оптимизам, тежња ка хармонији, симетрији и одмерености.

_____